

Niet of slecht horen heeft heel wat gevolgen: volwassenen raken geïsoleerd en kinderen krijgen een enorme taal- en leerachterstand. Dankzij een cochleair implantaat is een normaal sociaal leven voor mensen met ernstig gehoorverlies opnieuw een optie.

NEUS-, KEEL- EN OORZIEKTEN

An Keetens

Een nieuw oor in je oor

Ons oor lijkt op het eerste gezicht een eenvoudig lichaamsdeel, maar eigenlijk is het een heel complex apparaat. Werkt een onderdeelje niet of slecht, dan heeft dat grote gevolgen voor ons gehoor. "We horen omdat ons oor signalen naar onze hersenen stuurt, die daar als geluid worden geïnterpreteerd", vertelt Ann Dierckx, logopediste-audiologe in UZ Leuven. "De geluidssignalen gaan

door onze gehoorgang en doen de gehoorbeentjes in het middenoor trillen. Die trillingen brengen kleine trilhaartjes in het binnenoer of het slakkenhuis in beweging. De bewegende trilhaartjes zorgen voor elektrische pulsen die via de gehoorzenuw naar de hersenen worden gestuurd. De hersenen interpreteren die signalen als geluid. Maar sommige mensen hebben te weinig goed functioneren-

Christian Desloovere, adjunct-kliniekhoofd van de dienst neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie. "Voor die mensen is een cochleair implantaat een goede oplossing. Zo'n implantaat neemt de functie van het slakkenhuis over en stimuleert rechtstreeks de gehoorzenuw. Een slechthorende heeft recht op een cochleair implantaat bij een gehoorverlies van minstens 85dBHL,

Prof. dr Christian Desloovere

"Wie slecht of niets hoort, leert ook niet vlot spreken"

de trilhaartjes. Daardoor horen ze minder goed tot helemaal niet."

Implantaat

Voor de meeste slechthorenden is een klassiek hoorapparaat vaak een eerste hulpmiddel. Het is vergelijkbaar met een gesofisticeerde luidspreker en geeft het geluid versterkt door aan het slakkenhuis. Maar bij mensen met te weinig of erg beschadigde trilhaartjes werkt een hoorapparaat niet. "Hun trilhaartjes sturen geen of onvoldoende signalen naar de gehoorzenuw", vertelt prof. dr.

afkorting voor decibels hearing level. Ook wie met een klassiek hoorapparaat minder dan 30 procent verstaat van wat er gezegd wordt, heeft recht op zo'n implantaat."

Een cochleair implantaat heeft twee delen. Het uitwendige, zichtbare deel bestaat uit een spraakprocessor en een zendspool. De spraakprocessor vangt het geluid op en zet het om naar een digitale code. Via de zendspool wordt die digitale code naar het inwendige deel gezonden. Het inwendige deel zet de digitale code

“Kinderen kiezen vaak voor opvallende kleurtjes voor hun hoorimplantaat, volwassenen niet: zij willen graag dat hun apparaatje onzichtbaar blijft.”

om in elektrische pulsen en stuurt ze langs de elektroden in het slakkenhuis. Die elektroden stimuleren de gehoorzenuw die de signalen doorstuurt naar de hersenen. Die herkennen de signalen als geluid.

UZ Leuven plaatst al twintig jaar cochleaire implantaten en ziet ze nog altijd evolueren. Professor Desloovere: “Zeker de spraakprocessor evolueert enorm: hij wordt alsmar kleiner en geeft geluiden en spraakinformatie nauwkeuriger door dan vroeger.”

Kinderoortjes

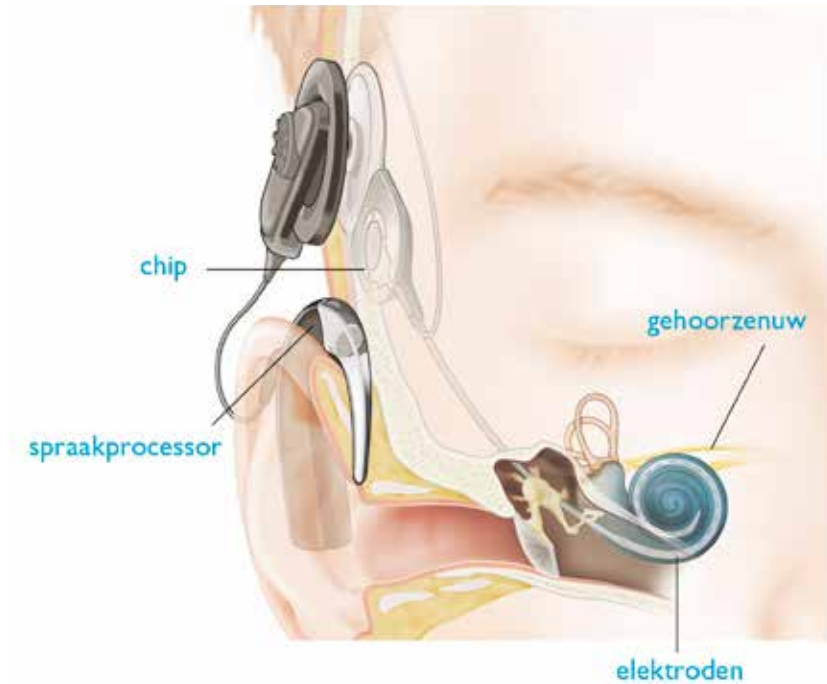
Vooral bij kinderen is het belangrijk om gehoorverlies snel vast te stellen, want wie slecht of niets hoort, leert ook niet vlot spreken. “Als we bij kinderen met gehoorverlies niet op tijd ingrijpen komt de taalontwikke-

“Mensen worden lastig als je niet onmiddellijk begrijpt wat er gezegd wordt”

ling niet of zeer moeilijk op gang. Ook op school krijgen ze een grote achterstand. Daardoor hadden kinderen met een ernstig gehoorverlies vroeger veel minder beroepsmogelijkheden.”

Sinds 1998 neemt Kind en Gezin daarom bij baby's gehoortesten af. Kinderen die niet voldoende horen, krijgen al snel na de geboorte een hoorapparaat. “Is dat niet voldoende, dan plaatsen we vanaf de leeftijd van 6 tot 18 maanden een cochleair implantaat. Zo leren slechthorende kinderen toch vlot praten. Soms herkennen we zelfs een dialect, wat betekent dat ze met hun implantaat fijne nuances uit de omgevingstaal kunnen overnemen. Als er geen andere beperkingen zijn, gaan kinderen met een cochleair implantaat meestal naar een normale school. Een van onze patiënten studeerde ondertussen af als vertaler-tolk!”

De operatie om het inwendige deel van het hoorapparaat in te planten en af te stellen duurt ongeveer drie

uur. Na de operatie blijf je twee tot drie dagen in het ziekenhuis. “De revalidatie duurt enkele maanden. Pas een maand na de operatie wordt het uitwendige deel van het implantaat aangepast. Eerst moet alles goed genezen. Daarna volgen een gehoor-

goed mogelijk doorgeeft aan de gehoorzenuw.”

Groepstherapie

De gehoortraining na zo'n operatie gebeurt in UZ Leuven of in een revalidatiecentrum dicht bij de woonplaats van de patiënt, individueel en in groep. De training is nodig omdat geluidswaarneming met een cochleair implantaat helemaal anders is dan met je eigen oor. Ann Dierckx: “Met de groepstherapie bereiken we twee dingen. We laten de patiënten samen oefenen om beter te horen in moeilijke luistersituaties. We luisteren bijvoorbeeld samen naar muziek

training en logopedie. De eerste weken wordt het implantaat verschillende keren bijgesteld, zodat het de spraak en de omgevingsgeluiden zo

Hoe praat je best met slechthorenden?

Een hoorapparaat of een cochleair implantaat zijn voor slechthorenden efficiënte hulpmiddelen, maar het zijn geen wondermiddelen. Ze zijn vooral gericht op spraak. Daardoor blijven luisteren naar muziek, telefoneren, verstaan op grote afstand en in rumoerige omstandigheden vaak moeilijk. Vergeet daarom deze tips niet als je met een slechthorende in gesprek bent:

- Praat rustig, duidelijk en niet te snel.
- Roep of fluister niet.
- Kijk je gesprekspartner aan als je met hem praat. Je mimiek, je lichaamstaal en vooral mondbeeld zijn een grote steun.
- Begrijpt je gesprekspartner je niet, herhaal dan de boodschap, maar met andere woorden.
- Zorg dat je gesprekspartner weet waarover je praat, de context is een grote hulp.

of voeren een gesprek op plaatsen met veel achtergrondgeluid. Belangrijk, want door die situaties te oefenen train je je hersenen en zul je met het implantaat alsnog meer omgevingsgeluiden horen en vooral beter spraak verstaan."

"Verder brengen we via de groeps-therapie mensen met dezelfde problemen samen. Zo beseffen patiënten dat ze niet alleen zijn. Dat is een grote steun. Ze stimuleren elkaar bovendien om in het dagelijkse leven nieuwe dingen te proberen en om te experimenteren. We leren hen ook zeggen: 'Ik hoor niet goed, kun je wat trager praten', want door misverstand en negatieve ervaringen uit het verleden doen slechthorenden soms alsof ze je begrepen hebben."

"Kinderen kiezen vaak voor opvallende kleurtjes voor hun hoorimplantaat, volwassenen niet: zij willen graag dat hun apparaatje onzichtbaar blijft."

"Voor ze een implantaat hadden, schaamden de meeste patiënten zich vaak. Mensen worden namelijk lastig als je niet onmiddellijk of verkeerd

Ann Dierckx: "We willen dat slechthorenden terug zelfstandig zijn, deelnemen aan het sociale leven en plezier beleven aan geluid."

begrijpt wat er gezegd wordt. Aan de kassa van een grootwarenhuis bijvoorbeeld, waar het snel moet gaan. Daardoor raakt een slechthorende makkelijk jarenlang geïsoleerd. Hij gaat niet meer dansen, niet meer naar de voetbal of ergens iets drinken ... Als iemand na de cochleaire implantatie stilletjesaan beter leert verstaan, durft hij die stap vaak opnieuw te zetten en geniet hij weer van dingen die hij vroeger graag deed. Zo horen we wel eens dat iemand na de operatie en de gehoor-

training weer muziek gaat maken in een orkest of weer durft te dansen. En dat is wat we uiteindelijk willen: slechthorenden die weer zelfstandig zijn, die opnieuw deelnemen aan het sociale leven en plezier beleven aan geluid." ▶

Meer weten over het cochleair implantaat?

Surf naar www.uzleuven.be/ci of contacteer Ann Dierckx, tel. 016 33 23 34, e-mail: CI@uzleuven.be.

DE WOLF OPTICIENS

LEUVEN - SCHILDE - PUURS

-20%

MONTUREN - GLAZEN - ZONNEBRILLEN

UZ-PERSONEELSLEDEN EN PATIËNTEN
(OP VERTOON VAN UZ-KAART OF DEZE ADVERTENTIE)

RAY BAN - TAG HEUER - MICHAEL KORS - NIKE - EMILIO PUCCI - DOLCE & GABBANA -
GUCCI - KILSGAARD - ORGREEN - RIVER WOODS - SERENGETI - JIL SANDER - CALVIN
KLEIN - LACOSTE - ROLF - PRODESIGN - BINOCHE - NATAN - ...

L. VANDERKELENSTRAAT 25 | LEUVEN | 016 23 44 44

WWW.DEWOLFOPTICIENS.BE